

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
ШЕСТА ПОСЕБНА СЕДНИЦА
3. март 2017. године

(Седница је почела у 11.30 часова. Председава Маја Гојковић, председник Народне скупштине.)

*
* *

ПРЕДСЕДНИК: Поштоване даме и господо, поштовани народни посланици, поштоване екселенције, отварам Шесту посебну седницу Народне скупштине Републике Србије у Једанаестом сазиву.

(Народни посланици Српске радикалне странке скандирају: „Србија, Русија, не треба нам Унија!“)

Као што вам је познато, ову посебну седницу сазвала сам да би се Народној скупштини обратила Њена екселенција госпођа Федерика Могерини, висока представница ЕУ за спољну политику и безбедност и потпредседница Европске комисије.

Част ми је да, у име народних посланика и у своје име, поздравим Њену екселенцију, госпођу Федерику Могерини, а осим ње, поздрављам и остале чланове делегације.

Такође ми је част да поздравим и присутне чланове Владе Републике Србије, председника Владе Републике Србије, господина Александра Вучића, као и представнике дипломатског кора у Републици Србији.

А сада молим Њену екселенцију госпођу Федерику Могерини да нам се обрати, да узме реч.

Изволите, Екселенцијо.

ФЕДЕРИКА МОГЕРИНИ: Поштовани посланици, велика ми је част да будем у земљи у којој се осећам као код куће.

Драги премијеру, драги министри, драги амбасадори, драги пријатељи, велика је част бити данас са вама овде, у дому српске демократије. Увек је част обратити се парламенту. Имајући у виду да сам ја била посланик, некада ми недостаје парламентарна динамика, тако да је добро имати прилику искусити и то и хвала вам што сте ми такву могућност пружили.

Док разматрамо будућност ЕУ, моја порука Србији и читавом региону јесте да у будућности ЕУ неће бити Европа са 27 чланица, зато што ће једна држава чланица напустити ЕУ а на њено место ући ће друга. Србија ће бити једна од њих.

Добро се сећам своје друге посете Београду, моје прве у овом својству. Том приликом премијер Вучић и ја стајали смо пред представницима медија. То је било 2015. године. Јасно сам тада рекла да ћемо ми отворити преговарачка поглавља до краја те године. Тада су многи били скептични. Међутим, ми смо ипак то успели, захваљујући вашем раду, вашој одлучности, и желим да се захвалим Парламенту, и Влади и премијеру Вучићу на напорном раду, заједничком раду и одличним резултатима.

(Народни посланици Српске радикалне странке и даље скандирају.)

Смернице које сте изабрали за Србију и правац којим идете није значајан само за Србију, већ је значајан и за милионе поносних Срба који имају наду у ваше одлуке овде, зато што претпостављам да ви доносите и сами одлуке.

Ваше одлуке су значајне за стабилност региона; не само за стабилност региона, већ и за читав континент. Током протеклих пар година правац којим се Србија креће је јасан. Она иде стабилним путем ка ЕУ, остварује добре резултате.

Само пре пар дана, почетком ове недеље отворили смо два нова поглавља, након што су четири поглавља отворена прошле године. Знам добро да отварање поглавља није увек оно што грађани очекују, али то се заиста преноси у конкретне мере од значаја за становништво, за ваше грађане, у свим областима, јер ви сте предузели храбре и одлучне кораке на путу развоја ваше земље.

Ви видите боље него било ко други велике потенцијале ове земље и самог српског народа. Зато имате право да будете амбициозни.

Данас желим да вам покажем да смо и ми амбициозни. Мој говор је јако дугачак, будите спремни, јер нама је стало до Србије, стало нам је због њене садашњости и њене будућности, зато што су ваша садашњост и ваша будућност везани са садашњошћу и будућношћу ЕУ.

Не само да су врата ЕУ широм отворена за Србију, већ ми са задовољством ишчекујемо ваше придружење нашој заједници, јер је то конкретан пројекат на ком заједнички радимо.

Верујем да је наша унија непотпуна све док су Србија и друге државе Западног Балкана ван наше породице. Ова земља и овај регион налазе се у срцу Европе. Историја Европе писана је на овом поднебљу вековима. Пре пар сати сазнала сам да је 18 римских царева рођено на овом подручју. Наше везе датирају још из давнина, хиљадама година уназад. Заиста су овде исписана важна поглавља из историје.

Истина је да су нека од тих поглавља била поглавља насиља, али је истовремено ово поднебље на којем су остваривани пионирски научни подухвати, и то је историја која треба да покаже да Србија треба да буде представљена на бољи начин него што јесте и историја која треба да буде поштована, а то је историја уметности, књижевности, права и слобода.

То значи да ће Србија постати чланица ЕУ чим успемо да се развијамо заједнички.

Могу да поменем само једну ствар која чини Србију делом наше заједничке прошлости. Србија је изнедрила један од првих устава у Европи, још 1835. године, који се заснивао на подели власти и заштити свих грађана пред државом.

Наша заједничка будућност има дубоке корене, они су јаки, и она се заснива на заједничкој историји, али желим да нагласим да се заснива и на снази наших постојећих односа и потребе једних за другима.

Европска унија је увелико главни трговински партнер Србије. Хајде да говоримо о послу. Србија је, такође, један од водећих партнера ЕУ и две трећине извоза и три четвртине страних инвестиција долази из ЕУ. Тако се отварају нова радна места и нове могућности сваког дана.

(Народни посланици СРС и даље скандирају.)

Имамо заиста непосредан интерес да продубимо нашу сарадњу и, заправо, наша сарадња се интензивирала.

Када смо радили на глобалној стратегији ЕУ за спољну и безбедносну политику, моји саветници, мој тим је долазио у посету Србији и Београду како би чули који су ваши приоритети и очекивања, зато што желимо да планирамо заједно будућност ЕУ, зато што знамо да ћете ви бити део те ЕУ.

Изазови са којима се суочавате су исти они са којима се и ми суочавамо, било да су то покушаји да сузбијемо организовани криминал, да управљамо мигрантским токовима, да обезбедимо енергетску сигурност или свеукупну безбедност наших грађана.

Није идеализам који нас учи да смо повезани, већ реализам. Реалност нам говори да смо потребни једни другима. Ова порука постаје још важнија данас, у овом деликатном тренутку у којем се налази овај регион и читава Европа.

Импресиван напредак Србије и читавог Западног Балкана је угрожен све већим осећајем несигурности и у свету и у региону. Живимо у једном крхком свету, који се стало мења, и глобална равнотежа снага се мења. Понекад чак и није јасно где се заправо налази права моћ и све већи притисак који је на овом деликатном региону.

Више не можемо да мир узимамо здраво за готово. Стабилност данас захтева већа улагања свих нас, зато што ће без мира, без помирења, напредак у било којој другој области бити угрожен, пре свега у области економије.

То је била првобитна замисао која је довела до рођења уједињене Европе пре тачно 60 година. Ми ћемо обележити шездесетогодишњицу Римских уговора за неколико дана.

Након најкрвавијих ратова које је човечанство икада доживело, након Другог светског рата, Европљани су схватили да би много боље било за све нас да успоставимо једну регионалну економску сарадњу, да заједнички сарађујемо и послујемо него да ратујемо. Европска унија је тако и настала, тако се родила, тако је покренута, као један економски пројекат сарадње, а затим је постала мировни пројекат и и даље представља један од најуспешнијих мировних пројеката у људској историји.

Народи Италије, Немачке и Француске схватили су да нико од нас не може да просперира у ратно доба али да сви можемо да имамо користи од мира и сарадње. Уместо да ратујемо због наших пограничних подручја, ми смо преокренули те регионе у центре заједничког раста. Упркос свему, то је и даље успешно. Да бисмо очували раст и просперитет у овом региону, мир и стабилност су од кључне важности.

Не можемо довољно да нагласимо колико је Србија важна за регионалну стабилност. Зато сам посебно захвална вама, вашој влади, вашем премијеру, вашем парламенту, свима, на континуираној посвећености Србије интеграцији са ЕУ, а такође регионалној сарадњи и дијалогу.

Ипак, наш заједнички подухват је неизvestан. Ми знамо да је дестабилизација овог региона спречила његов даљи економски развој. Нисам сигурна да то жели ваш народ. Зашто бисте угрозили напредак ако сте толико марљиво радили на овом пројекту? Нико неће бити радостан ако дође до нове ескалације тензија. Доћи ће до проблема за све и то је разлог због којег улажемо толико енергије у дијалог Београда и Приштине и у регионалну сарадњу.

Читав регион пролази кроз веома деликатан тренутак. Ова земља није изузетак.

(Народни посланици Српске радикалне странке и даље скандирају.)

Ако мислите да ћу се уморити, погрешили сте. Варате се, нећу.

Дакле, читав регион пролази кроз један веома тежак тренутак.

Знам да је пред вама дуга предизборна кампања и можда треба да сачувате мало гласове за обраћања вашим грађанима.

Екстремна поларизација и нове етничке тензије, знам да је тешко, али дозволите да вам кажем да је улога Србије кључна не само за Србију, већ за све нас. Ви имате велику одговорност и она је у вашим рукама. Србија је увек била на раскршћу различитих светова и те традиционалне етикете Истока и Запада никада нису биле повољне за вашу земљу. Ви нисте дозволили да вас симплификују и да вам се прилепи једна етикета. Ви сте одлучили да пркосите традиционалним класификацијама.

Ваш идентитет је и источни и западни, а истовремено јединствен. Зато је Србија постала стожер између светова и култура, у сталном дијалогу са обема странама, досежући изван прошлих и садашњих линија подела. Уверена сам да ће Србија наставити да користи ово богатство.

Дозволите ми да вам кажем да ја видим једно веома важно место за Србију и за тај посао унутар ЕУ, за њено место у ЕУ. Видим је у Европској унији.

Европа је данас глобална сила. Некима се то не допада, али то је реалност. Она је неизвестан играч и кооперативна сила у међународној арени. Ми дефинишемо своје интересе, своје вредности и тражимо partnere који деле са нама наше принципе и интересе.

Чланство у нашој унији није, нити ће икада бити пука декларација непријатељства ни према коме. Ми немамо политику против других. Ми сад тражимо да дођемо до заједничких именитеља. Ми слушамо једни друге. Ми градимо мостове. Наш менталитет се не заснива на блоковима, нити на сферама утицаја. Ми знамо да је реалност много комплекснија, није црно-бела, никада није била. Ми не дефинишемо наш идентитет у односу на било чији туђи идентитет.

Ми смо унија која се залаже за мир, за демократију, за привредни раст, за владавину права. То су наши циљеви и то је оно што желимо за наше грађане у ЕУ и у читавој Европи. Ја знам да је то оно што и ви желите вашим грађанима. То су све основе за сарадњу са нашим партнерима и основни делови наше заједничке агенде.

Када је у питању економска реформа, Србија остварује импресивне резултате. Захваљујући реформама које сте успели да спроведете, Србија треба да настави да гура промене напред и да настави са спровођењем промена, а агенда за придруживање нуди инструменте који ће јој то и омогућити – боље услуге свим грађанима Србије, привући ће више инвестиција из иностранства и створити нова радна места.

Сада улазите у једну важну изборну кампању. Већ сте ушли, започели кампању, то је евидентно, и грађани Србије ће имати прилику да бирају на демократски начин, рационално, слушајући аргументе, слушајући чињенице и предлоге. Такође, имаћете могућност да бирате пут за будућност.

Европска унија са нестрпљењем очекује сарадњу са новим председником и Владом на српском путу ка чланству у Унији. У овом, тако важном тренутку у историји ове земље изузетно је важно да се сви грађани Србије укључе у кључне одлуке које ћете морати да донесете. Овде је улога Парламента изузетно важна. Ви сте кључна веза између грађана и институције. Имате изузетно важну улогу.

У ЕУ смо заборавили да разговарамо о правим бенефитима ЕУ које она пружа нашим грађанима.

(Народни посланици Српске радикалне странке и даље скандирају.)

Читав тај процес који ми називамо пут ка Европској унији можда некад звучи сувише технички, понекад и апстрактно, али он је заправо конкретан, реалан и он заиста мења ствари, како у сфери пословања, тако и у свакодневном животу наших грађана. У питању је унапређење државне управе на свим нивоима, да буде она која помаже развоју послова и грађанима, а не она која их спутава. Ради се о независнијем правосуђу, у које привредници, обични грађани могу да имају пуно поверење. Ради се о бољим везама широм Европе, да можете да тргујете и да пласирате своје производе у читавој Европи.

Сигурна сам да је ово једна агенда коју сви можете да подржите. Србија је толико тога урадила у последњих неколико година и сада можете да наставите да радите како бисте заиста развијали земљу онако како то грађани очекују од вас. Можете да budete партнер за стабилност у региону Западног Балкана, а можете и да помогнете вашој земљи да напредује на путу ка ЕУ. Заиста можете да постанете чланица ЕУ, пуноправна чланица.

Веома вам се захваљујем на пажњи и желим вам мирну предизборну кампању, плодоносан рад у Парламенту и још једном вам се захваљујем на уприличеној части и могућности да се обратим у овом дивном парламенту. Хвала вам.

ПРЕДСЕДНИК: Поштовани посланици, захваљујем се Њеној екселенцији у своје лично име и у име свих посланика Парламента Републике Србије на њеном љубазном обраћању.

Закључујем Шесту посебну седницу Народне скупштине Републике Србије у Једанаестом сазиву. Хвала вам.

(Седница је завршена у 11.55 часова.)